

IX Ka 719/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu w Wydziale IX Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – S. S.O. Aleksandra Nowicka (spr.)

Sędziowie: S.O. Barbara Plewińska

S.O. Marzena Polak

Protokolant st. sekr. sąd. Katarzyna Kotarska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Toruniu Marzenny Mikołajczak

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2014r.

sprawy **K. K. i R. S.** oskarżonych z art. 13§1 kk w zw. z art. 282 kk i **D. M.** oskarżonego z art. 13§1 kk w zw. z art. 282 kk w zw. z art. 64§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońców wszystkich oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 2 października 2013 r., **sygn. akt II K 681/11**

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając wniesione apelacje za oczywiście bezzasadne;

II. zwalnia wszystkich oskarżonych z obowiązku poniesienia kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym, a wydatkami powstałymi w tym postępowaniu obciąża Skarb Państwa;

III. zasądza od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Grudziądzu) na rzecz adw. F. K. kwotę 504 (pięćset cztery złote) + 23% VAT tytułem zwrotu nieopłaconych kosztów obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu D. M. w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt IX Ka 719/13

UZASADNIENIE

K. K. została oskarżona o to, że:

w dniu 28 lutego 2011 roku około 15:00 – 20:10 na trasie z G. do G. oraz w G., działając wspólnie i w porozumieniu z R. S. i D. M., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, używając wobec T. R. groźby pozbawienia go życia oraz jego rodziny, grożąc wyrządzeniem krzywdy dzieciom, usiłowała doprowadzić wyżej wymienionego do rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 2000 zł, lecz zamierzonego celu nie osiągnęła z uwagi na zawiadomienie Policji przez pokrzywdzonego.

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 282 kk

R. S. został oskarżony o to, że:

w dniu 28 lutego 2011 roku około 15:00 – 20:10 na trasie z G. do G. oraz w G., działając wspólnie i w porozumieniu z K. K. i D. M., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, używając wobec T. R. groźby pozbawienia go życia oraz jego rodziny,

grożąc wyrządzeniem krzywdy dzieciom, usiłowała doprowadzić wyżej wymienionego do rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 2000 zł, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na zawiadomienie Policji przez pokrzywdzonego.

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 282 kk

D. M. został oskarżony o to, że:

w dniu 28 lutego 2011 roku około 15:00 – 20:10 na trasie z G. do G. oraz w G., działając wspólnie i w porozumieniu z R. S. i K. K., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, używając wobec T. R. groźby pozbawienia go życia oraz jego rodziny, grożąc wyrządzeniem krzywdy dzieciom, usiłowała doprowadzić wyżej wymienionego do rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 2000 zł, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na zawiadomienie Policji przez pokrzywdzonego, przy czym czynu tego dopuścił się przed upływem 5 lat od odbycia: kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 27 września 2006 r. do 27 marca 2008 r. na mocy wyroku Sądu Rejonowego w G.– Wydział II Karny z dnia 6 czerwca 2005 r., sygn. akt (...) za przestępstwo z art. 279 § 1 kk, kary 2 lat pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 23 marca 2008 r. do 27 marca 2010 r. na mocy wyroku Sądu Rejonowego w G.– Wydział II Karny z dnia 30 listopada 2005 r., sygn. akt (...) za przestępstwa z art. 279 § 1 kk i inne, kary 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 27 marca 2010 r. do 8 października 2010 r. na mocy wyroku Sądu Rejonowego w G.– Wydział II Karny z dnia 20 grudnia 2005 r., sygn. akt (...) za przestępstwo z art. 279 § 1 kk i inne oraz w okresie od 27 września 2005 r. do 27 września 2006 r. na mocy wyroku łącznego Sądu Rejonowego w G.– Wydział II Karny z dnia 15 listopada 2006 r., sygn. akt (...) za przestępstwo z art. 279 § 1 kk i art. 278 § 1 kk (warunkowo przedterminowo zwolniony w sprawie (...) w dniu 8 października 2010 r.)

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 282 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

Sąd Rejonowy w Grudziądzu wyrokiem z dnia 2 października 2013 r. (sygn. akt II K 681/11):

1. uznał oskarżoną **K. K.** za winną popełnienia zarzucanego jej czynu tj. przestępstwa z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 282 kk i za czyn ten na mocy art. 14 § 1 kk w zw. z art. 282 kk wymierzył jej karę 1 roku pozbawienia wolności.
2. na mocy art. 69 § 1 i § 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej w stosunku do oskarżonej **K. K.** kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby.
3. na mocy art. 73 § 1 kk oddał oskarżoną **K. K.** na czas próby pod dozór kuratora sądowego.
4. na mocy art. 72 § 1 pkt 4 kk zobowiązał oskarżoną **K. K.** do wykonywania pracy zarobkowej w okresie próby.
5. uznał oskarżonego **R. S.** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu tj. przestępstwa z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 282 kk i za czyn ten na mocy art. 14 § 1 kk w zw. z art. 282 kk wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.
6. uznał oskarżonego **D. M.** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu tj. przestępstwa z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 282 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za czyn ten na mocy art. 14 § 1 kk w zw. z art. 282 kk wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.
7. zwolnił oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie, obciążając nimi Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku **apelację wniósł obrońca oskarżonego D. M. oraz obrońca oskarżonych K. K. i R. S.**

Obrońca oskarżonego D. M. zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze podnosząc zarzut rażącej surowości wymierzonej oskarżonemu kary polegający na wymierzeniu mu bezwzględnej kary pozbawienia wolności, co wynikało z błędnego ustalenia, że względem oskarżonego nie zachodzi pozytywna prognoza kryminologiczna podczas gdy oskarżony od 2011 r. nie popełnił przestępstwa, zawarł związek małżeński, wykonuje pracę zarobkową,

proceedzi ustalizowany tryb życia, przeprził pokrzywduzonego, wyraził skrucę i gotowość zadośćuczynienia za wyrządzoną pokrzywduzonemu szkodę.

W związku z powyższym zarzutem obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez warunkowe zawieszenie wymierzonej oskarżonemu kary na 5-letni okres próby.

Obrońca oskarżonych K. K. i R. S. zaskarżył wyrok w całości podnosząc zarzuty:

1. naruszenie przepisu postępowania pod postacią art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k. mającą wpływ na treść wyroku poprzez częściowe rozpoznanie sprawy pod nieobecność R. S., którego obecność była obowiązkowa, co nastąpiło na skutek obrazy przepisów postępowania karnego, która miała wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 34 § 3 k.p.k., art. 390 § 1 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 k.p.k. w zw. z art. 367 § 1 k.p.k. w zw. z art. 175 § 2 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k., poprzez nieuprawnione rozłączenie spraw i niepowtórzenie czynności procesowych podjętych po wyłączeniu sprawy R. S. do osobnego rozpoznania w dniu 13 kwietnia 2013r., a po połączeniu spraw do łącznego rozpoznania i przed jego przesłuchaniem na rozprawie w dniu 20 sierpnia 2012r. (w tym czasokresie odbyło się m.in. przesłuchanie oskarżonej K. K., dopuszczenie i przesłuchanie biegłych lekarzy psychiatrów S. L. oraz A. W., biegłego M. P.), co doprowadziło do tego, iż oskarżony R. S. nie mógł zajmować stanowiska w kwestiach mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, nie mógł wypowiedzieć się co do przeprowadzonych dowodów, a na rozprawie w dniu 20 sierpnia 2012r. prokurator odczytał akt oskarżenia jedynie co do oskarżonego R. S., co doprowadziło do naruszenia prawa oskarżonego do obrony;

2. obrazę przepisów postępowania karnego, który mógł mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 34 § 3 k.p.k. w zw. z art. 404 § 1 oraz art. 401 § 1 k.p.k. oraz w zw. z art. 6 k.p.k., poprzez nieuprawnione rozdzielanie spraw, a następnie wezwanie na rozprawę sądową R. S. w dniu 20 sierpnia 2012 r. w charakterze świadka i w ostateczności przesłuchanie go w tym samym dniu w charakterze oskarżonego, nie uwzględniając wniosku o odroczenie rozprawy, ani o przerwanie rozprawy i wyznaczenie jej na inny dzień, co doprowadziło do naruszenia prawa do obrony R. S. i zasady równouprawnienia stron w postępowaniu karnym;

3. obrazę przepisów postępowania karnego, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 410 k.p.k. oraz art. 92 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. poprzez pominięcie kwestii mających bardzo istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy i prawidłowej kwalifikacji czynu, co w konsekwencji doprowadziło do obrazy prawa materialnego, a mianowicie - art. 13 § 2 k.k., z tegoż względu, iż nawet gdyby przyjąć stan faktyczny ustalony przez Sąd I Instancji należałoby wskazać, iż dokonanie było niemożliwe ze względu na brak przedmiotu nadającego się do jego popełnienia na nim czynu zabronionego, gdyż pokrzywduzony, ani żadna z innych osób nie posiadała kwoty 2.000 zł.;

4. obrazę przepisów prawa karnego procesowego tj. art. 167 kpk i art. 170§3 kpk, mającą wpływ na treść orzeczenia, a polegającą na nie przeprowadzeniu konfrontacji świadków: E. G., D. D. i P. K. z T. R., celem ustalenia przebiegu zdarzenia i oceny wiarygodności zeznań pokrzywduzonego i braku decyzji procesowej odnośnie wniosku dowodowego obrony o przeprowadzenie konfrontacji pomiędzy E. G. i P. K. a T. R.;

5. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na treść orzeczenia, poprzez odmówienie waloru pełnej wiarygodności wyjaśnieniom R. S. oraz K. K., przy jednoczesnym uznaniu za w pełni wiarygodne zeznań T. R. oraz M. R., co doprowadziło do błędnego ustalenia, iż wskazani oskarżeni dopuścili się czynu zabronionego wymuszenia rozbójniczego w postaci usiłowania;

z daleko idącej ostrożności procesowej:

6. rażąco niewspółmierność kary, wymierzonej z naruszeniem zasad wyrażonych w art.

53 k.k.

W związku z powyższymi zarzutami obrońca wniósł o:

1. zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonych K. K. oraz R. S. od zarzucanych im czynów;

ewentualnie o

2. uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I Instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje obrońców oskarżonych były oczywiście bezzasadne.

Z uwagi na brak wniosku o uzasadnienie wyroku pochodzącego od obrońcy oskarżonych K. K. i R. S., którego apelacja została uznana za oczywiście bezzasadną, sąd odwoławczy ograniczył - po myśli art. 457 2 kpk - zakres niniejszego uzasadnienia do przedstawienia argumentów, które zdecydowały o nie uwzględnieniu apelacji obrońcy oskarżonego D. M..

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego jest wynikiem rzetelnej i poprawnej oceny dowodów, które potwierdziły winę oskarżonego D. M. w zakresie zarzuconego mu czynu. Obrońca akceptując tę ocenę i ustalenia faktyczne z niej wynikające, kwestionuje w apelacji wyłącznie orzeczenie o karze podnosząc, że należało oskarżonemu wymierzyć karę z warunkowym zawieszeniem wykonania a nie bezwzględną karę pozbawienia wolności. Kontrola odwoławcza nie wykazała jednak by przekonanie skarżącego o rażącej surowości orzeczonej wobec oskarżonego kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności było słuszne i by należało ją wymierzyć z warunkowym zawieszeniem wykonania.

Jeśli chodzi o wymiar kary pozbawienia wolności to sąd I instancji w sposób prawidłowy ustalił zarówno stopień winy oskarżonego jak i stopień społecznej szkodliwości jego czynu oraz dostosował wymiar kary do okoliczności obciążających jak i tych o korzystnej dla oskarżonego wymowie. Sąd Rejonowy w pisemnych motywach wyroku precyzyjnie wyjaśnił dlaczego to właśnie kara 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (a nie niższa) zapewni realizację celów kary. Podzielając to przekonanie sądu meriti, należy uznać orzeczoną za słuszną i odpowiadającą dyrektywom z art. 53 kk. Kara ta uwzględnia też właściwości i warunki osobiste oskarżonego oraz jego dotychczasową postawę.

Zasadnie też Sąd Rejonowy przyjął, że w wypadku oskarżonego brak jest podstaw do warunkowego zawieszenia wymierzonej mu kary. W sprawie nie można było orzec wobec oskarżonego innej kary jak tylko bez warunkowego jej zawieszenia a okoliczności, na które powołał się sąd I instancji decydując o wymierzeniu mu kary o charakterze bezwzględnym a nadto analiza postawy oskarżonego, przekonują o trafności tego stanowiska. W istocie bowiem dotychczasowa postawa oskarżonego, który był już siedmiokrotnie karany i to za każdym razem za przestępstwa przeciwko mieniu, nie pozwalały na zastosowanie wobec niego instytucji z art. 69 kk. Dotychczas zapadłe wyroki i orzekane kary (w niemałej przecież wysokości), nie skłoniły oskarżonego do przestrzegania prawa czy refleksji nad swoim postępowaniem. Oskarżony prezentuje niezmiennie naganną postawę na przestrzeni kilku lat. Ilość popełnionych dotąd przestępstw i wielokrotne skazanie oznaczają, że nie jest sprawcą przypadkowym a czyn stanowiący przedmiot osądu w niniejszej sprawie - popełniony wszak w warunkach recydywy z art. 64 §1 kk - nie był incydentem w jego życiu ani zachowaniem przypadkowym.

Oskarżony dowiódł, że jest osobą niepoprawną a stosowane wobec niego do tej pory sankcje (zarówno kary z warunkowym zawieszeniem wykonania jak i bezwzględne) nie spełniły stawianego przed nim zadania i nie wpłynęły na zmianę jego zachowania. Obrońca akcentując w apelacji, że oskarżony od 2011 r. nie popełnił przestępstwa, ignoruje jego dotychczasową jednoznacznie negatywną postawę a nadto nie dostrzega, że czyn z niniejszej sprawy oskarżony popełnił po tym jak kilka lat spędził w izolacji i niemalże zaraz po tym jak 8 października 2010 r. został warunkowo przedterminowo zwolniony w sprawie (...). Świadczy to ewidentnie o tym, że oskarżony ignoruje porządek prawny i jest osobą skrajnie nieodpowiedzialną skoro mimo kilkuletniego pobytu w zakładzie karnym nie zawahał się przed popełnieniem kolejnego z rzędu przestępstwa, zdając sobie sprawę z konsekwencji takiego postępowania. Na dalsze jednak lekceważenie przez niego orzeczeń sądów i tolerowanie ignorowania przez niego porządku prawnego nie można pozwolić. W przypadku oskarżonego warunkowe zawieszenie wykonania kary odbyłoby się kosztem realizacji celów kary (zwłaszcza prewencyjnego), do czego nie można dopuścić.

Mając na uwadze powyższe okoliczności charakteryzujące postawę oskarżonego nie można przyjąć, że wymierzenie oskarżonemu kary w innym kształcie aniżeli orzeczone przez Sąd Rejonowy spełniłaby wobec niego cele wychowawcze oraz prewencyjne. Na chwilę obecną nie ma podstaw by przyjąć, że oskarżony przebywając na wolności zachowywałby się poprawnie i nie naruszyłby po raz wtóry porządku prawnego zwłaszcza, że już po raz ósmy popełnił przestępstwo przeciwko mieniu.

W apelacji obrońca dowodząc, że oskarżony zasługuje na warunkowe zawieszenie wykonania kary powołał się na zawarcie przez oskarżonego związku małżeńskiego oraz podjęcie przez niego pracy, jednakże okoliczności te nie mogą przemawiać za skorzystaniem w stosunku do niego z dobrodziejstwa określonego w art. 69 kk. Okoliczności, o których wspomina obrońca są niewątpliwie pozytywnymi zmianami w jego życiu osobistym i świadczą o próbie wprowadzenia przez oskarżonego stabilizacji do swojego życia, jednakże nie daje to żadnej gwarancji, że oskarżony nie wjedzie ponownie w konflikt z prawem, a tylko takie przekonanie uzasadniałoby skorzystanie z instytucji z art. 69 kk. Nikt inny tylko oskarżony swoją nieodpowiedzialną postawą doprowadził do tego, że wymierzono mu karę pozbawienia wolności o charakterze bezwzględnym, dlatego aktualne oczekiwanie przez niego, że ze względu na jego sytuację osobistą, sąd zrezygnuje z wymierzenia mu kary bezwzględnej pozbawienia wolności, jest nieuprawnione.

Z uwagi na powyższe jak również po stwierdzeniu, iż w toku postępowania Sąd Rejonowy nie dopuścił się żadnych uchybień mogących stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze będących podstawą do uchylecia lub zmiany wyroku z urzędu, Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy, uznając apelację obrońcy oskarżonego D. M. (jak i obrońcy oskarżonych K. K. i R. S.) za oczywiście bezzasadną.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 634 kpk w zw. z art. 624 § 1 kpk, zwalniając wszystkich oskarżonych z obowiązku ich uiszczenia a obciążając wydatkami postępowania odwoławczego - w tym kosztami nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu D. M. z urzędu - Skarb Państwa.